

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXIII. — ZATURDAG den 11den APRIL 1835. — N° 15.

WAARSCHUWING.

AANGEZIEN de eigenaar van de Plantadje Groot Kwartier aan den Procureur des Konings [illegible] te kennen heeft gegeven, dat hy groot ongeryf ondervindt, van het veelvuldig gebruik hetwelk gemaakt wordt van den weg door zyne gemelde Plantaadje, loopende en leidende naar de Plantaadjes in het noorden en noordwesten van dezelve gelegen; verzoekende om in het regt om zulke te keer te gaan, te worden ondersteund. Zoo is het dat de Procureur des Konings [illegible] van den [illegible] hebbende, by deze elk en een ieder interdiceert, om, zonder uitdrukkelyke toestemming van den eigenaar van de Plantaadje Groot Kwartier, op eenigerlei wyze gebruik te maken van den bovenomschreven door gemelde Plantaadje loopende weg, op verbeurte van [illegible] [illegible] de wet op zoodanige wetstrydige daad zyn vastgesteld. Zullende de meesters voor hunne slaven, wanneer deze dit verbod mogten overtreden, aansprakelyk worden gehouden.

De Procureur des Konings voornoemd,
G. ROMER.

Den 2 April 1835.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende, Generale Gemagtigde van de Heeren GABRIEL DACOSTA GOMEZ DE LA PENHA en DAVID HAIM HENRIQUEZ DE [illegible]

[illegible] belanghebbenden, dat hy, vertrek [illegible] den mede gemagtigde, den Heer G. F. LENZ, als nu alleen belast blyft met het ontvangen der uitstaande interessen enz. de gezegde firma aankomende.

G. W. HELLMUND.

Den 25 Maart 1835.

TE KOOP.

Tot zeer billyke Pryzen:

ROODE en BLAAUWE DAKPANNEN, gele KLINKERS, PITCHPYN RIBBEN, gemaakte DEUR en VENSTERS POSTEN en BLADEN, GLAZEN RAMEN, eenig YZERWERK, &c. Te bevragen by [illegible] MORON.

Den 27 Maart 1835.

TE HUUR OF TE KOOP.

DE PLANTAGIEN BRAKKESMITH en VALENTYN, alsmede het HUIS op Pietermaai, bekend de [illegible]. Te bevragen by [illegible] CAMBIASO.

Den 27 Maart 1835.

TE KOOP bij A. LOPEZ,

Morison's Pillen.

NEDERLANDEN.

'sGravenhage.—Z. M. de Koning heeft, overeenkomstig hetgeen door den [illegible] Bondsdag, in deszelfs zitting van den 30sten October, besloten is, voor het groothertogdom Luxemburg twee der scheidsregters benoemd, welke deze nieuwe regtbank moeten uitmaken. Deze twee scheidsregters zyn de heer *Stifft*, referendaris, en de heer *Lunckan*, doctor in de regtsgeleerdheid en lid der regeringscommissie te Luxemburg.

— Naar men verneemt is de heer *H.* P. *Scholte*, predikant by de gereformeerde gemeente van Doeveren, Genderen en Gansoyen (Noord Braband), ter zake van verzet tegen de kerkelyke besturen, [illegible] die betrekking geschorst, [illegible] zyn daarop een aantal leden van [illegible] de gemeente te [illegible] [illegible] [illegible] van het vaderlandsche hervormde kerkbestuur, aan Z. M. den Koning een verzoek te doen, om te worden gehandhaafd in het bezit der kerken en kerkelyke goederen [illegible] [illegible] door den minister van [illegible] met de directie voor de zaken der hervormde kerk, op last van Z. M., dezer [illegible] geantwoord;

„ Dat hun predikant *H. P. Scholte*, niet om zyne predikwyze of leerstellingen [illegible], maar wegens inbreuk op de kerkelyke verordeningen en verzet tegen de kerkelyke besturen, is [illegible] [illegible] verkeerdelyk open [illegible], alsof de afscheiding, waartoe zy met zoo veel overyling besloten hebben noodig was geweest tot bewaring van hunne gemoedsvryheid, [illegible] [illegible] zy, niet langer als Hervormden of Gereformeerden kunnen worden aangemerkt, vermits er geen ander Hervormd kerkgenootschap in deze landen erkend wordt, dan datgene, welks organisatie is geregeld door de reglementen en verordeningen, welke door den koning zyn bekrachtigd, en dat bestuurd wordt volgens de voorschriften daarin vervat;

„ Dat, door een toegeven aan hunne aanmatiging, de Hervormde kerk verdeeld zou ontbonden worden, vermits daaruit zou voortvloeijen, dat elke gemeente zich verordeningen en bestuur naar willekeur zou mogen verkiezen;

„ Dat de kerken en kerkelyke goederen te Doeveren en Genderen behooren aan het Hervormde kerkgenootschap, en dat zy, zich van dat genootschap afscheurende, alle regt en aanspraak daarop verliezen;

„ Dat voorts de grondwet aan het genootschap het regt geeft tot godsdienstoefening, vermits dezelve wel aan elk de volkomene vryheid van godsdienstige begrippen waarborgt, maar alleen aan de in het koningryk *bestaande* gezindheden bescherming verleent;

„ Dat zy derhalve geene aanspraak hebben op vryheid tot uitoefening van godsdienst, voor en aleer de secte, welke zy door hunne scheuring willen vormen, door den Koning erkend en daaraan, met de *bestaande* gezindheden, regt op gelyke bescherming verleend mogt zyn;

„ En dat, op grond van al het aangevoerde, de verzoeken, door de suppliantengedaan, door Z. M. worden gedeclineerd en gewezen van de hand, met vermaning, om terug te keeren tot de gehoorzaamheid aan het door Hoogstdenzelven erkend Hervormd Kerkbestuur."

Naar men verneemt is voornoemde predikant *Scholte* dezer dagen, door het provinciale kerkbestuur bepaaldelyk gedemitteerd.

Naar men verneemt, is ter gelegenheid van het laatste verblyf van Z. K. H. den Prins van *Oranje* te Petersburg aldaar eene nieuwe hervormde kerk ingewyd geworden, bestaande [illegible] [illegible] ook het [illegible] de eerste leerrede, die de waardige Do. *Tapling*, na diens ziekte welke van 1 Mei 1833 af had aangehouden, uitsprak. By deze plegtigheid waren tegenwoordig Z. K. H. de Kroonprins der Nederlanden met hoogstdeszelfs oudsten zoon, voorts de adjudant van Z. K. H. den graaf van *Stirum*, de heer *de Clercq*, gouverneur van den Erfprins; drie adjudanten van Z. M. den Keizer; de Hollandsche minister met den secretaris van legatie en de Nederlandsche consul-generaal, admiraal, graaf *van Heiden*, alsmede de gouverneur van St. Petersburg, graaf *Essen*, de president van het algemeen consistorie, [illegible] [illegible] burgsche consistorie, de staatsraad van *Pasarowes*, en andere leden van hetzelve, benevens de predikanten en kerkeraadsleden der hervormde en Engelsche gemeenten, enz. enz. Het kerkgebouw is allerprachtigst; eene koepelkerk, waarvan het dak op twaalf marmeren zuilen rust terwyl eene bronzen kroon, voor zeven duizend roebels vervaardigd en in het midden hangende, de kerk verlichten zal, zoodra het noodig zal zyn. De predikstoel is van fraay ontehoomenhout, en vergulde banken van gepolyst essenhout; de vloer met zeildoek belegd; voor den kansel een groot groen tapyt, gelyk ook in den middelsten doorgang, en op den [illegible]. Het orgel is uit met twee geheel vergulde engelen daarop, een wezenlyk pronkstuk, en als instrument zeer uitstekende, men schat het op twaalf duizend guldens Hollandsch. De kosten van kerk en pastory huizen zullen, zegt men, by de geheele voltooijing, vier mael honderd duizend roebels bedragen.

Rotterdam.—Het stoomzeeschip de *Pylades*, gebouwd en uitgerust door de nederlandsche Stoomboot maatschappy op hare fabriek en werf van Fyennoord, heeft hebe proefreis naar den Briel en terug gemaakt, en, zoo als men verzekert, in allen opzigte aan de verwachting der bouwers beantwoord.

Dit fraaije stoomschip is ruim 56 el lang, heeft stoomwerktuigen van lage drukking van twee honderd paardenkracht, drie masten en voert een schoenertuig. Men verneemt, dat het door de Maatschappy aan het departement van kolonien is verkocht, en de reis naar Java zal aannemen, zynde het bestemd om in de Oost-Indie dienst te doen.

Amsterdam.—Het volgende uittreksel uit eenen brief, door eenen Officier by onze troepen op het eiland Sumatra, geeft eenig narigt omtrent den staat der zaken op dat eiland en omtrent eene, met uitstekenden moed, bekwaamheid en ook met goeden uitslag door onze krygsmagt aldaar volbragte verrigting. De brief is gedagteekend van Matoua, den 24 Juny 1834.

"Sedert den 14den des morgens om 9 [illegible] nacht liet de Overste het Jagter bataillon [illegible] hebbende ieder [illegible] 30 scherpe patronen by zich. Een uur van hier maken wy halt; ik bekwam 30 inlandsche soldaten en ontving bevel om met allen spoed, door eenen gids geleid, zoo ver mogelyk in de vyandelyke versterkingen door te dringen. Dit gelukte my, zoodat ik om 6 ure 's morgens alle versterkingen door was, zonder een schot gedaan te hebben. Na werd ik [illegible] Europeanen [illegible] schoot zich nu aan my aan, en ik [illegible] De vyand naderde meer en meer en [illegible] door het terrein begunstigd, tot op 50 pas. [illegible] Hierop [illegible] gemiddeld [illegible] uit een [illegible] slechts in byzondere oogenblikken [illegible] Zoo deende waren wy [illegible] welke beweging de vyand overhoopt geworpen werd, waarvan ik gebruik maakte, [illegible] De Overste met het [illegible] van onderscheiden kanten 875 man [illegible] vereenigd was. By een der eerste [illegible] ligtgewond door een kogel, die [illegible] op het hart [illegible] Ware de rok niet zoo sterk opgevuld geweest, zoo was dezelve waarschynlyk door en door gegaan. Het heeft my niet belet het kommandement te blyven behouden en [illegible] paar dagen [illegible] Bombang by de Kalie Manning, de grensscheiding van Bonjol, tot waar zich alles heeft onderworpen.

Luxemburg.—In het alhier in het Fransch aangekomende *Journal*, leest men het volgende correspondentie-artikel, gedagteekend Frankfort den 5 December.

"Ik kan u, als hebbende zulks uit eene goede bron geput, verzekeren, dat het verblyf van den Keizer van Rusland te Berlyn ten gevolge heeft gehad eene formeele overeenkomst tusschen de mogendheden van het Noorden, om de plannen van den Koning van Holland, niet slechts omtrent Luxemburg, maar ook nog omtrent geheel Belgie, zoo als hetzelve tegenwoordig bestaat, meer dan ooit te ondersteunen. Donna *Isabella* van Spanje en Donna *Maria* van Portugal zullen tot geenen prys erkend worden. De [illegible] de kleine [illegible] geeft [illegible] onder [illegible] ministers [illegible] *Ancillon* [illegible] voorzeker [illegible] hoofdzaken [illegible] digen [illegible] toegeschreven. Het is waar dat Don Carlos [illegible] erkennen wacht men op eenige beslissende voordeelen van [illegible] welligt op eenen opstand in Portugal. Het schynt dat men het Iberische schiereiland, even als Belgie, door uitputting tot onderwerping zoekt te brengen.

"De Noordsche mogendheden zeggen zich, het [illegible] verband, door de komst van Lord *Wellington* tot het gouvernement te hebben. De Heeren *Nagler*, *Munch Bellinghausen*, en zoo al [illegible] [illegible] de diplomatieke [illegible] [illegible] *Wellington* zich tot het [illegible] [illegible] het [illegible] Torry ministerie verbindt, enz. De [illegible] Don *Carlos* in de eerste daad [illegible] het [illegible] drievoudig verband, de [illegible] van Lord *Wellington* de tweede en het zal de schuld van zekere krygshaftige prinsen niet wezen, zoo de derde daad van het Drama [illegible] De kabinetten [illegible] hier in alle tydingen."

KOLONIALE SECRETARY.

[illegible] dezer kolonie, wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week eindigende den 18 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 19 Oncen wegen, en van mindere prys in [illegible] [illegible] van den 16den Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 9 April 1835.

By dispositie van den HoogEd. Gestr. Heer Gouverneur dezer Kolonie van den 6 dezer, No. [illegible] is tot Wykmeester van de 5de Wyk van de Overzyde [illegible] benoemd de Heer Johannes De Veer Hanz. in stede van den Heer J. H. QUAST, die op den [illegible] voren is overleden.

De Koloniale Secretaris,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

Militaire Administratie.

Aanbesteding.

De Administrateur van het Garnizoen te Curaçao zullen aan de minst inschryvende aanbesteden de levering van

1200 Nederlandsche Ellen Linnen, geschikt, voor Witte Broeken à 1,000 breedte.

2000 Nederlandsche Ellen Wit Linnen, ten dienste voor Hemden à 0,680 breedte.

De [illegible] op Woensdag den 22 April 1835, ten Kantore van den Major Kommandant der Troepen, des morgens te 10 ure, binnen het Fort Amsterdam, met overlegging van monster [illegible] [illegible] [illegible]

Op last van de Administrateur voornoemd,
Het Kapitein Kwartiermeester,
J. M. VAN EES.

Den 10 April 1835.

WAARSCHUWING.

De Procureur des Konings *ad-interim*, waarschuwt by deze elk en een iegelyk om de Slavin MARTINA, behoorende aan Mevrouw HELENA CORNELIA BOS, niet te herbergen, optehouden, te verschuilen of haar eenigzins in hare voortvlugtigheid behulpzaam te zyn; zullende hy tegen al degenen, die zich zoodanige wetstrydige daden mogten veroorloven, naar alle gestrengheid der wetten ageren.

Curaçao den 10 April 1835.
De Procureur des Konings voormeld,
C. C. ROMER.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 10 April 1835.

LYST van de ter Koloniale Secretary onafgehaald liggende brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Wed. Benden	[illegible]
[illegible]	[illegible]
Hendrik Hoogduyn	Elias H. Lopez
[illegible]	[illegible]
Cornea Baart	Sara Naar
Estebana Boom	Ealdert Jansen Vos
[illegible]	[illegible]

De [illegible]
H. KIKKERT.

Edictale Citatie!

[illegible] dat de genen die vermeenen mogten eenige actie of pretentie ten laste van gemelden Boedel te hebben, gehouden zullen zyn, [illegible] hunne actie of pretentie binnen den tyd van ACHT DAGEN, voor zoo verre die op dit eiland woonachtigen betreft, en, de elders woonachtigen, binnen den tyd van [illegible] na dato dezen, aan gemelden Executeur op te geven, ten einde de Boedel tot finale likwiditeit [illegible] kwaliteit, al de genen die van des te doen in gebreken blyven, voor de Edele Achtbare Regtbank voornoemd, om aldaar, staande Rolle, hunne actie of pretentie met de behoorlyke verificatie [illegible] [illegible] stek van actie.

Aldus voor de eerste maal gepubliceerd binnen het Fort Amsterdam en in de Willemstad op Curaçao den [illegible] Maart 1835, den 1sten April voor de tweede maal en den [illegible] voor de derde en laatste maal.

Namens den Dwr. en Gs. Bode,
J. P. QUAST,
[illegible] Klerk.
GAREFFE,
Procureur.

Publieke Verkooping.

De ondergeteekende als speciale Gemagtigde van [illegible] zal op Donderdag den 23sten dezer, ten Pakhuise van de Heeren A. D MEZA & SONS by Publieke Opveiling doen verkoopen:

EEN HUIS EN ERVE, staande en gelegen alhier in de Willemstad, No. 55; alsmede EENIGE SLAVEN.

A. D MEZA.

Den 9den April 1835.

Publieke Verkooping.

De ondergeteekende, in kwaliteit [illegible] Gemagtigden van [illegible] SIMON, te Suriname, [illegible] dezer, vóór het Pakhuis van de Heeren A. D MEZA & SONS [illegible] by Publieke Opveiling doen verkoopen:

Eenige SLAVEN, PAARDEN, enz. in eigendom aankomende den voornoemden Heer Majoor SIMON.

H. KIKKERT qq.

Den 10 April 1835.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
April 1835.

E. K. Maandag den 6 ten 4 u. 58 m. 's morgens.
V. M. Maandag den 13 ten 3 u. 30 m. 's morgens.
L. K. Zondag den 19 ten 6 u. 37 m. 's avonds.
N. M. Maandag den 27 ten [illegible] 's [illegible]

*** ONDERTROUWD.

J. H. BEUNKE,

2de Luit. by het Batt. Jagers No. 27.

en

A. VINCK.

Strekkende deze tot kennisgeving aan Familien, Vrienden en Bekenden.

Curaçao den 10 April 1835.

OVERLEDEN op Vrydag den 3den dezer, de Heer J. H. QUAST, in den ouderdom van vyf en dertig Jaren, nalatende eene Weduwe en zes jonge kinderen.

CURAÇAO.

[illegible] Ingeklaarde en Uitgeklaarde Vaartuigen [illegible]

INGEKLAARD—APRIL.

4.	lancha Valenzo, Salvatierre,	Tucaca
6.	boot Especulador, Cumare,	Coro
	golet Florencia, Eliz,	Jacmel
7.	bark [illegible],	Coro
	golet Grand Canal, De Brot,	St. Thomas
	lancha Sta Rita, Garcea,	Kust
	bark Maria Francisca, Cotarro,	Sabana salto
	golet Eagle, Briché,	St. Thomas
8.	—— Dorothea, Delange,	Aruba
10.	boot Degalo, Boom,	Puerto Cabello
	golet Comet, Jansen,	Coro

UITGEKLAARD—APRIL.

4.	golet Eendragt, Heldheid, van Gricken,	
6.	bark [illegible],	
7.	golet [illegible],	
	falucha Theodora Coriana, Perez,	
8.	golet Casualidad, Villavicencio,	
	—— Helena, Evertsz,	
	bark General Borras, Castro,	
	lancha Sta Rita, Garcea,	
9.	bark Maria Francisca, Cotarro,	
	golet Dorothea, Delange,	
10.	—— Pilegas, De Lima,	
	boot Especulador, Cumare,	

[illegible] Vrydag [illegible] Feestdag is, [illegible] Courant uitgegeven worden, op den volgenden Donderdag avond. Wy verzoeken dat de Advertentien, &c. voor dat nummer bestemd, dien dag vroeg ingezonden worden.

Verleden Zondag den 5 dezer, is van [illegible] Z. M. Brik [illegible] door den kapitein luitenant VAN VOSS.

Wy hebben by deze gelegenheid Surinaamsche Couranten ontvangen, loopende tot de dagteekening van den 20 Maart, bevattende Europische berigten tot laatst van December. Wy hebben ook eenige Londensche Couranten doorgelezen, tot de dagteekening van den 16 February.— Uit deze Couranten hebben wy de meest belangryke nieuws artikelen voor dit nummer getrokken.

In de Londensche Courant van den 6 February vinden wy een bulletin van Dr. Everaerd, van den 3den. Met genoegen zien wy in dat bulletin aangekondigd dat Z. K. H. de Prins van Oranje dermate hersteld is, dat er geen meer bulletins zullen uitgegeven worden.

Wy vernemen dat de zaken tusschen Frankryk en de Vereenigde Staten van Noord Amerika, gelyk wy vermoed hebben, in der minne vereffend zyn. De kamer der gedeputeerden heeft toegestemd om, de 25 millioenen franken aan de Amerikanen te betalen, liever dan oorlog te maken, waardoor meer dan 25 millioenen verteerd zullen worden. Dit is wysheid.

In de Engelsche Couranten lezen wy dat de kamer van koophandel van Lyon in het begin van February een adres aan de kamer der gedeputeerden heeft ingediend, waarin wordt betoogd de schade welke zoude vloeijen uit den oorlog voor de handels belangen van Lyon, en geprotesteerd tegen het weigeren der betaling van 25,000,000 aan Amerika. Het blykt uit dat betoog dat de uitvoer alleen van Lyon naar Noord Amerika, jaarlyks gerekend wordt te bedragen, eene som van 40 à 50 millioenen franken.

Ten bewyze der vryheid, welke de drukpers in Frankryk geniet, deelen wy de volgende gevallen mede:

De Courant *La Mode*, een koningsgezind nieuwsblad, werd aangeklaagd in Parys, wegens het uitgeven van een gelykend afbeeldsel van den Hertog van Bordeaux te paard, onder den naam van Hendrik IV.

De *Quotidienne* werd ook aangeklaagd wegens het overnemen van een artikel uit de *Tribune*, over de onderhandelingen met de Vereenigde Staten van Amerika ter betaling der 25,000,000. De *Tribune* zal ongetwyfeld reeds een honderd maal aangeklaagd zyn geweest, wegens het uitgeven van stukken tegen de regering van Lodewyk Philip.

Er worden by aanhoudenheid verzoekschriften aan de kamer ingediend voor de vrylating van de ex-ministers van Karel X die thans gevangen te Ham zitten; maar al die verzoekschriften worden ter zyde geschoven. Het is niet edelmoedig van de kamer om zoodanig te handelen. Zoo die ministers in hun stelsel van regering geslaagd hadden, dan toch zyn de gevolgen niet zoo slecht geweest: de omwenteling is gelukkig afgeloopen en de Franschen hebben een burger koning erlangd.

De schuldigen in den opstand van Lyon van 1834, worden strengelyk vervolgd.—Het aantal der aangeklaagden, welke voor het geregtshof der pairs moeten te regt staan, bedraagt 420, van welke zich 300 in verzekerde bewaring bevinden, en 120 voortvlugtig zyn. De procureur generaal heeft by zyne onderscheidene conclusien, ten aanzien van 120 dezer lieden, verklaard, zich te houden aan zoodanige uitspraak, als het geregtshof in deszelfs wysheid geraden zal voorkomen, en ten aanzien der overige, dat zy, by besluit van het Hof in staat van beschuldiging zullen worden gesteld; zoodat, indien [illegible] den zullen behooren te worden te regt gesteld.

In het begin van February heeft echter het nieuwe hof van justitie of het geregtshof van Pairs, deszelfs taak als *Jury* afgedaan en besluiten afgegeven tegen 164 personen; waarvan 120 reeds in hechtenis zyn en 44 gearresteerd zullen worden.— Een gebouw wordt thans ingerigt voor dat nieuwe hof van justitie. Er zullen echter eenige maanden verloopen, eer dat gebouw in gereedheid zal zyn, en intusschen zuchten 120 personen reeds langen tyd in gevangenis.

Het Ministerie van den Hertog DE MORTIER was waggelend in het begin van February en reeds was de Heer Humann gedoodverwd als het presidentschap van den Raad te willen aannemen, onder beding van eene algemeene amnestie te verleenen. Tot het midden dier maand had er nog geene verandering plaats.

De Generaal Llauder, de geachte Minister van Oorlog in Spanje, heeft zyn ontslag uit dien post genomen en is door Martinez de la Rosa, ad interim vervangen. Men zegt dat hy, naderhand krankzinnig geworden is. Hy heeft stellig veel nadeel toegebragt aan de zaak van de koningin. Hy werd benoemd tot het Kapitein Generaalschap van Catalonie, en was reeds op weg naar zynen nieuwen post, doch zoodanig waren de gemoederen tegen hem opgewonden, dat men uit vreeze voor eenen opstand, hem moest terug roepen en hem kwanswys in Madrid, met betoon van eerbewyzen aanhouden.

De Duitsche Couranten bevatten, by aanhoudenheid berigten nopens het verminderen der krygsmagt in Pruissen en Oostenryk. Een zeker teeken der voortduring van den vrede. Het grootste gedeelte van Engelands krygsmagt, welke langen tyd vóór Smyrna gelegen heeft, is op het station van Malta terug gekeerd.

In Persie is ook de Burger oorlog uitgebroken, vier der broeders van Abba Mirza betwisten hem den troon zyns vaders. Hy heeft zich by Rusland om hulpe vervoegd.

De jongste berigten uit Griekenland waren zeer gunstig. Het gouvernement was reeds te Athene vergaderd.

[illegible] onder water te duiken [illegible] heeft, waardoor [illegible] voorwerpen opgevischt [illegible] die vele jaren [illegible].

De duiker [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] haald wordt.

Onder de [illegible] kunnen er millioenen luchtbellen [illegible] even als of de zee kookt. Het valt als dan gemakkelyk [illegible] van zelven niet kunnen boven drijven.

Zoo is onlangs de lading van een fregat, dat eenige jaren geleden gezonken was op de kust van Brazilien, weder opgevischt, en ofschoon de zee [illegible] rotsklompen op [illegible] is er slechts een [illegible] der oorspronkelyke lading verloren gegaan.

Het opvisschen der schatten uit de in de haven van Vigos gezonkene spaansche zil[illegible] de Engelsche Couranten gezien hebben. Volgens het rapport van den Engelschen admiraal, hadden de Spanjaarden hunne vloot doen zinken op het oogenblik dat zy [illegible] zouden worden; men dacht dus eene groote schat te vinden, doch de wrakken werden alleen terug gevonden en het blykt dat het rapport van dien admiraal overdreven was. Het zilver moet reeds ontscheept zyn geweest, voor men de vloot deed zinken.

Het is zeer zonderling dat het kabinet van Madrid hieromtrent niets vond opgeteekend in deszelfs archiven, daar het noppig om in het terug vinden dezer schatten, zyn aandeel in dezelve te hebben. De Spanjaarden [illegible] druk gehad met de mis aanhooren, om zich met de geschiedenis van hun vaderland te kunnen bemoeijen.

Industrie de la Hollande.—Onder dezen titel komt in een der jongste fransche tydschriften een overzigt voor van den Nederlandschen handel, de fabryken enz. hetwelk wy, uithoofde van de belangrykheid, die het voor onze lezers hebben kan, in zyn geheel laten volgen.

De Noord-Nederlandsche provincien bevinden zich niet meer in het bezit van den wereldhandel, zoo als eertyds; de oorzaak daarvan is toe te schryven aan de mededinging van andere handeldryvende volken, aan de gebeurtenissen die elkander hebben opgevolgd, en aan het verlies van verscheidene honderde millioenen, die daardoor heeft plaats gehad. Ondertusschen is de nyverheid aldaar niet opgegeven noch verminderd. Verre van dat, houdt zich het meerendeel der volken van koophandel krachtdadig [illegible] voorts hebben, in

deze noordelyke provincien, de kapitalen verschillende bestemmingen, zoo als het plaatsen van 1600 millioen guldens in de Oost-Indien enz.

In Holland en Vriesland klimt het bedrag der *boter*, in een gewoon jaar, tot 26 millioen ponden, en de uitvoer van de Vriesche boter naar buitenlands beloopt omtrent 1,100 004 gulden. Wat de *kaas* aanbelangt, de hoeveelheid daarvan, in Holland gemaakt, kan op 30 millioen ponden 's jaars geschat worden. De *walvischvangst en haringvisschery* (kleine en groote visschery) behoort nog aan de Noord-Nederlandsche provincien; dan zy is niet meer dan de [illegible] van het voorleden. De *jenevermakeryen* zyn sedert eenige jaren zeer [illegible], en van 200 brandery-en die te Schiedam gevonden worden, zyn er 190 in volle werkzaamheid, terwyl men er nog nieuwe bouwt. Er zyn zelfs geen 700 *brouweryen* meer enkel in de beide steden Gouda en Amersfoort, maar deze [illegible] zeer toegenomen. De [illegible] haar [illegible] vermaardheid, en byaldien de *koperfabryken* door die, welke men in Frankryk gevestigd heeft, onderkropen zyn, zoo is het [illegible] in de Noordelyke provincien, dat [illegible] Nederlandsche [illegible], aan welke men den hoogsten graad van volmaaktheid heeft [illegible]; eene dergelyke voortreffelykheid [illegible] er voor de *rookbleeken* en de Tentoonstelling te Haarlem geeft er een schitterend voorbeeld van. De *loodwitfabryken* te Amsterdam, Rotterdam, en Schiedam, Dordrecht, Utrecht en Wormerveer enz. zyn nog vermaard, in weerwil van de vorderingen welke Frankryk in dit aandeel der nyverheid gemaakt heeft, is men nog genoodzaakt, om het loodwit van dit land onder [illegible] koopen door hetzelve te [illegible] met het papier, dat men uit dat land bekomt, en eindelyk, om niettegenstaande dit alles, er eene aanzienlyke hoeveelheid van in te voeren. De Utrechtsche *fluweelen* is nog niet overtroffen. Men heeft [illegible] gebragt, om het [illegible] der fabryken van dit gedeelte van Nederland te doen [illegible]. De Hollandsche *kruidmolens* maken nog 200,000 pond kruid 's weeks. De Hollandsche houdt zyne mededinging met die van Engelands staande. Het is uit Amsterdam, dat men naar alle werelddeelen den [illegible] *vermillioen* verkoopt, waarvan men zoo vele vruchtelooze proeven heeft genomen, terwyl het geheim van deszelfs vervaardiging nog niet bekend is. — Door te zeggen, dat er te Amsterdam 62 [illegible]ryen bestaan, die jaarlyks meer dan 40 millioen ponden verwerken, en dat andere steden er nog in aantal bevatten, zal men niet genegen zyn te oordeelen, dat deze tak van nyverheid verwaarloosd wordt. De fabryken van *laken* en *wollen stoffen* herleven uit hunne asch; onderscheidene belangryke artikelen in dit vak zyn wederom aan het licht gekomen, en vinden eenen zoo voordeeligen als verzekerden aftrek. De *spinneryen*, *katoenweveryen* en *drukkeryen*, de *linnen*- en [illegible]*fabryken*, herkrygen weder haren ouden luister.

Te [illegible] schryft men de *zyde-handel* en de vervaardiging er van by uitsluiting aan Frankryk en Italie toe. Holland vraagt er zyn aandeel van. De Haarlemsche *bleekeryen* vermenigvuldigen zich van dag tot dag, en zyn nog nergens overtroffen. De *bloemhandel* behoudt, by voortduring een groot gewigt, en al worden de [illegible] van de [illegible] niet meer voor Hollandsche rekening door [illegible] on-derdanen uitgevoerd, de *houthandel* met Rusland, Zweden en Noorwegen is altyd een der belangrykste takken van zynen handel. Zoude men behoeven te spreken van de *zoutketen*, *looyeryen*, *zeepziederyen*, *glasblazeryen*, *verweryen* enz., van den [illegible] en *graanhandel*? De *landbouw* en *veeteelt* zyn ook twee belangryke takken van nyverheid. Zeeland levert de beste kwaliteiten van *tarw*, *rogge*, *gerst*; Vriesland en Groningen, *haver* in overvloed, en de *meekrap*, waarvan de uitvoer van Engeland 2 millioen guldens te boven gaat, en de *tabak*, waarvan de teelt [illegible], te Nykerk en Amersfoort, 2 millioen ponden opgeleverd heeft.

BELGIE.

In den *Moniteur Belge* leest men het volgende:

De onlangs door den Koning van Holland genomen maatregel, betreffende de verhooging met 25 pCt. der regten op de in Hollandsche Kolonien ingevoerd wordende vreemde fabriek voortbrengselen, [illegible] de gemoederen dezer nyverheid [illegible] belang oordeelen die maatregel meer byzonderlyk tegen de Belgische fabrykaten is gerigt, hoewel dezelve evenzeer die der andere natien treft. — Reeds heeft de Engelsche handelstand zyne afkeuring dienaangaande te kennen gegeven in den *Times*, die een [illegible] gemakkelyk middel voor onze [illegible] heeft aangewezen om verhoogde regt te ontduiken, door namelyk de goederen te Singapore in entrepot te brengen, alwaar zy vry van alle regten kunnen worden ontvangen, en dezelve tot [illegible] in Java in te voeren voor rekening van smokkelaars.

Dit middel vertoont de ongelegenheid, [illegible] tydverlies en gevaren; intusschen zoude men het, by afwachting van iets beters, in het werk kunnen stellen.

De Hollandsche kooplieden zullen ook een gedeelte dragen van het nadeel, hetwelk [illegible] met de Kolonien ingestelde betrekkingen moet treffen, want men kan den gang des handels niet eensklaps af breken zonder ongelegenheid te veroorzaken; [illegible] van dien kant benadeelde belangen zullen hen dryven om te vorderen, dat de zaken op den ouden voet worden teruggebragt.

Indien onze Regering wilde, konde zy gemakkelyk weerwraak oefenen, waardoor ook den Hollandsche handelaars eene [illegible] wierd toegebragt. Wy hebben menigmaal den [illegible] aangetoond, die op de Schelde in allerlei koopwaren plaats vindt, onder anderen in de visch, welke onze schuiten van boord der Hollandsche vaartuigen afhalen en te Antwerpen invoeren met genot van het verschilregt van tienten honderd, hetwelk aan den invoer met nationale schepen is toegekend. Wy hebben getoond, dat zoo lang deze misdadige toegevendheid in wezen bleef, onze koophandel zich niet konde opbeuren. — De herhaalde klagten en verzoeken dienaangaande hebben thans [illegible] in het midden de [illegible] tot zich getrokken der [illegible], belast met te waken voor het behoud onzer materiele belangen.

Thans, nu de Koning van Holland [illegible] handelsoorlog in zyne Overzeesche bezittingen heeft verklaard, zoude het volmaakt overeenkomstig zyn met het regt, hem door wederkeerigheid te beantwoorden: 1°. door aan den gelyk regt als hy op onze manufakturen in Indie heeft gelegd, te onderwerpen alle van daar afkomstige en in Belgie ingevoerd wordende handelsartikelen; 2°. door te vorderen dat de nationale schepen behoorlyk door onze consulaire agenten gelegaliseerde cognossementen en andere papieren vertoonden, waaruit de oorsprong der ingevoerde goederen duidelyk bleek, en dezelve het voordeel van het verschilregt niet genoten.

[illegible] den koophandel over het algemeen; dit is ons niet onbekend; maar in weerwil hiervan, kan men, want [illegible] klaarblykelyk [illegible], niet nalaten het in werking te brengen, vooral wanneer men de zekerheid heeft dat het doeltreffend moet terugwerken en [illegible] eene gunstige verandering te weeg brengen.

De Belgische ministeriele [illegible] zyn hevig verstoord op de verhooging der 25 pCt. van de katoenstoffen, die te Java zullen worden ingevoerd; zy noemen dit eene aanranding van het regt der volken, een wraakzuchtige maatregel, die de verschrikkelykste *represailles* van Belgie zal ten gevolge hebben. De *Moniteur*, onder anderen, somt de ontzettende verliezen op, die de Gentsche katoen Fabrykanten door dezen maatregelen hebben geleden, en welke verliezen hen door het Belgische gouvernement zullen worden vergoed; hy noodigt het Belgische bestuur uit, oogenblikkelyk [illegible] een' maatregel, die de Belgische fabryken genoegzaam vernietigt en de thans in Holland uitgewekene en aldaar gevestigde Belgische fabry[illegible] van milli[illegible], dat men op alle Hollandsche Producten eene [illegible] belasting hefte; dat men den [illegible] van Holland met een' slag [illegible] en [illegible] stoppe [illegible] Door het verbod, om *pekelharing en schelvisch van Hollandsche visschers aan den Doel te koopen!* Yselyke wraak! [illegible] maatregel van represaille; de [illegible] zullen nu elders hunne vangst ter markt brengen, en de Antwerpsche lekkerbekken, door de schranderheid van den *Moniteur*, van hunne lekkerste schotels beroofd worden.

Arme [illegible]! in plaats van een tarbot *à la sauce piquante*, of een kabeljaauwstaart *à la maître*, zult gy u nu met overjarige Noordsche stokvisch moeten behelpen; in plaats van lekkere Krimpscheelvisch, zal er nu een *ragout à la crapaudine* van *Oostendsche mosselen* hun eenige troost uitmaken. Men zal u hooren schreeuwen: " Wat heeft de staatkunde met de gastronomie gemeen?" Men zal velen uwer senateurs, wier *corpulentie* zeer weinig voor hunne [illegible] getuigt, van hunne tribunes over de aanranding der kunsten en wetenschappen, principaal met betrekking tot de kookkunst, hooren jammeren: " Maar moeten er dan geene represailles worden genomen?" Het Hollandsche gouvernement brengt de Belgische katoenen een slag toe, die zoo eventjes 9 à 10 millioenen des jaars [illegible]; kan dan het Belgische [illegible] wel schitterender, grootscher en gevoeliger weerwraak nemen, dan het verbod om Hollandsche pekelharing te koopen? De *Moniteur* heeft gelyk, *Vivent les gens d'esprit!*

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. P. NEUMAN dz., te de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 76. De prys derzelve is f 12. 's jaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.